Notitie vergunningaanvraag rijksmonumentenactiviteit

Dijkverbeteringstraject Cuijk-Ravenstein

Inhoud

1. Projectomschrijving en doel van de aanvraag 2
2. Coördinatie projectbesluit en hoofdvergunningen 2
3. Vergunningplichtige werkzaamheden 3
4. Relatie met het dijkontwerp 3
5. Effectbeoordeling en Beheersmaatregelen 4
6. Coördinatie met erfgoedinstanties 4
7. Conclusie 4

1. Projectomschrijving en doel van de aanvraag

Voorliggende notitie dient ter onderbouwing van de aanvraag voor een omgevingsvergunning voor activiteiten die mogelijk invloed hebben op nabijgelegen monumenten. Deze activiteiten maken deel uit van het project dijkverbeteringstraject Cuijk-Ravenstein. Gelet op de nabijheid van de werkzaamheden tot Rijksmonumenten, wordt via deze aanvraag de benodigde toestemming onder de Omgevingswet aangevraagd bij het bevoegd gezag, de gemeente Land van Cuijk.

Conform artikel 13.11 van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) is een omgevingsvergunning vereist voor een activiteit die een Rijksmonument kan beschadigen of ontsieren, ook als deze nabij het monument plaatsvindt en potentieel effect heeft (bv. door trillingen, zettingen). Het doel van deze aanvraag is om aan te tonen dat de dijkversterkingswerkzaamheden worden uitgevoerd met inachtneming van de monumentale waarden en dat passende maatregelen worden getroffen om negatieve effecten op de geïdentificeerde monumenten te voorkomen of te minimaliseren.

Dijktraject 36-2, de dijk langs de zuidzijde van de Maas op het traject tussen Cuijk en Ravenstein, te zien in onderstaande figuur, voldoet niet op alle delen aan de nieuwe veiligheidsnorm die op 1 januari 2017 is vastgesteld in de Waterwet. De Waterwet, inclusief de geldende norm, is per 1 januari 2024 onderdeel geworden van de Omgevingswet. Waterschap Aa en Maas verkent de mogelijkheden voor een dijkverbetering, zodat de primaire waterkering in dit traject in de toekomst voldoet aan de veiligheidsnorm.

Figuur 1: Dijktraject dijkverbetering Cuijk - Ravenstein.

2. Coördinatie projectbesluit en hoofdvergunningen

De dijk tussen Cuijk en Ravenstein is een primaire waterkering in beheer bij waterschap Aa en Maas. Voor de beoogde dijkverbetering is het waterschap dan ook verplicht een projectbesluit vast te stellen. Dit projectbesluit wordt vastgesteld door het dagelijks bestuur van het waterschap. Het waterschap kan alleen een projectbesluit nemen met het oog op waterschapstaken (5.44 jo. 2.17 1 sub a Ow).

Daarnaast is de coördinatieregeling uit afdeling 3.5 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) van toepassing. Deze is verplicht voor aanleg, verlegging en versterking van primaire waterkeringen (5.45 Ow). Het coördinerend bevoegd gezag betreft Gedeputeerde Staten van de provincie waarin het project wordt uitgevoerd, in dit geval de provincie Noord-Brabant. Er wordt onderscheid gemaakt tussen hoofdvergunningen die in de coördinatieregeling meegaan en vergunningen die in de uitvoeringsfase door de aannemer worden aangevraagd. De rijksmonumentenactiviteit, waarvoor voorliggende notitie ter toelichting is opgesteld, is een hoofdvergunning en gaat zodoende mee in de coördinatieregeling.

3. Vergunningplichtige werkzaamheden

Er worden verschillende werkzaamheden beoogd aan de kademuur in Grave, dat een rijksmonument is. Hiervoor geldt dat er in de planuitwerkingsfase nog geen duidelijkheid bestaat over de uit te voeren werkzaamheden aan de onderbouw van de kademuur. Zodoende worden enkel de werkzaamheden aan de bovenbouw van de kademuur meegenomen in voorliggende vergunningaanvraag. Nader onderzoek moet uitwijzen of er ook werkzaamheden aan de onderbouw van de kademuur noodzakelijk zijn. Indien nodig, worden deze werkzaamheden in de uitvoeringsfase middels een separate vergunningaanvraag geregeld.

Artikel 5.1, lid 1 sub b van de Omgevingswet bepaalt dat er een omgevingsvergunning benodigd is voor een rijksmonumentenactiviteit. De rijksmonumentenactiviteit wordt als volgt gedefinieerd: een activiteit inhoudende het slopen, verstoren, verplaatsen of wijzigen van een rijksmonument of een voorbeschermd rijksmonument of het herstellen of gebruiken daarvan waardoor het wordt ontsierd of in gevaar gebracht (Ow). Vanwege de werkzaamheden die, als onderdeel van de dijkverbetering, aan de monumentale kademuur worden beoogd geldt er een omgevingsvergunningplicht.

4. Relatie met het dijkontwerp

De gehele kademuur van Grave is aangemerkt als rijksmonument. De vergunningaanvraag heeft betrekking op het deel waar de waterveiligheid door middel van een constructieve oplossing wordt verzorgd. Dit betreft het gedeelte tussen dijkvak 18 ter hoogte van dijkpaalnummer 265+040 en dijkvak 21 ter hoogte van dijkpaalnummer 274+061 zoals weergegeven in figuur 2. De kademuur kan grofweg in drie kenmerkende delen worden opgedeeld:

- de Oude Haven (rood);
- de Maaskade (geel);
- de Nieuwe Haven (blauw).

Voor de Nieuwe Haven geldt dat langs de Havenstraat, aan de zuidkant van de Nieuwe Haven, een nieuwe constructie is voorzien. Dit gedeelte is daarmee onderdeel van deze rapportage. Langs de westzijde van de Nieuwe Haven, aan de Koninginnedijk, is een stabiliteitsverhogende maatregel in de vorm van een Soilmixwand voorzien (weergegeven door middel van stippellijn in Figuur 5). Dat gedeelte is geen onderdeel van deze vergunning omdat het geen kademuur betreft. In Figuur 5 is ook een witte lijn weergegeven. Dit betreft halfbastion Bekaf (dijkvak 20). Voor dit gedeelte van Grave is geen waterveiligheidsopgave en voor dit gedeelte wordt daarom ook geen vergunning aangevraagd. Voor meer informatie kan het ontwerprapport (bijlage 1) worden geraadpleegd. Bijlage 2 geeft de ruimtelijke inpassing van de beoogde werkzaamheden weer.

Het ontwerprapport heeft betrekking op de bovenbouw van de kademuur en gaat uit van een ongewijzigde onderbouw. Momenteel wordt er onderzoek gedaan naar de fundering van de onderbouw. Mocht daaruit blijken dat er maatregelen nodig zijn, wordt dit middels een separate vergunningaanvraag geregeld.

Figuur 2: Scope werkzaamheden kademuur Grave.

5. Effectbeoordeling en Beheersmaatregelen

In het ontwerprapport (bijlage 1) wordt ingegaan op de uitgangspunten, uitgevoerde analyse, voorgestelde oplossingen en de ruimtelijke inpassing. Op basis daarvan zijn er conclusies en aanbevelingen opgesteld die mee worden genomen in de uitvoeringsfase.

6. Coördinatie met erfgoedinstanties

- **Gemeente Land van Cuijk**: Overleg heeft plaatsgevonden met de planvoorbereidende adviescommissie omgevingskwaliteit op 20-01-2025. Het verslag hiervan is bijgevoegd als bijlage 3.
- **Gemeente Land van Cuijk**: Overleg heeft plaatsgevonden met de plantoetsende commissie op 13-06-2025. Het daaropvolgende advies is bijgevoegd als bijlage 4.

Het advies van de plantoetsende commissie is een 'akkoord, mits'. De gestelde voorwaarden wat betreft het metselwerk zullen in de verdere uitwerking worden nageleefd.

7. Conclusie

De voorgenomen dijkversterkingswerkzaamheden nabij Rijks- en Gemeentelijke monumenten zijn noodzakelijk voor de waterveiligheid. Deze aanvraagnotitie en bijlagen tonen aan dat de potentiële effecten op de monumenten zorgvuldig zijn onderzocht en dat adequate beheersmaatregelen worden getroffen om schade aan, of ontsiering van, de monumenten en hun waarden te voorkomen. De plannen zijn afgestemd met de relevante erfgoedinstanties.

Wij verzoeken u hierbij formeel om het verlenen van de omgevingsvergunning(en) voor de beschreven rijksmonumentenactiviteit en omgevingsplanactiviteit(en).